

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnizo prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr. če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 284.

V Ljubljani, v torek 10. decembra 1889.

Letnik XVII.

Ustanovnik krščanskega socializma.

V zgodovini Francoske pojavljata se skoro istodobno dva duhovnika, ko je v srednji Evropi razsajala tridesetletna vojna: duhovnik-minister Richelieu in priprost svečenik Vincencij Pavlanski.

Gledé delovanja obeh, kaka razlika! Prvi je nasilno ali pa z diplomatiškimi sredstvi poveljal moč Francoske kot prvo v Evropi in je postal najslavnejši državnik dóbe svoje, bali so se ga sosedje njegovi, kakor se bojé danes oblastnega kneza Bismarcka; Vincencij Pavlanski je pa oddaljeno, ne brigaje se za politično življenje, poiskaval človeško bédó po vseh zakotjih, da, ni se tresel pred okovi galejnega sužnja, da je le mogel milosrdno otirati solze, koje je provzročevala ničemnurnost močnih.

Richelieu je nasilno upogibal trde tilnike francoskega plemstva pred prestolom in Vincencij je z ljubeznijo blažil in tolažil nesrečneže pod krutim jarmom nasilnikov, vlivajoč v srca oblastnikom in nižjim usmiljenje, odpuščanje, potrpežljivost in ljubezen.

Richelieu je položil temelj k največji moči Francoske, katere slavo so po vsem svetu razširjali najslavnejši pisatelji in veljavo njeno utrjevali najženjalnejši vojskovodje, kakor: Turenne, Condé, Luxemburg, Catinat, Vendôme in Vauban; Vincencij je zopet zbiral okolu sebe vse bédne in uboge, da bi je okrepčeval.

In delovanje obeh dandanes?

Delo duhovnika-ministra, v čemer se dandanašnje strinjajo vsi zgodovinpisci, je bilo uničeno v francoski prekuciji, in prestol, ki ga je Richelieu storil najmočnejšega, podrl se je v 21. dan jan. 1793. l., ko je kralj Ludovik XVI. izdihnil dušo svojo pod guillotino. In delo duhovnika Vincencija? Živi in se razcveta dandanes po vseh delih svetá.

O delovanji priprostega svečenika Vincencija skoro nič ne čitamo v učnih knjigah naših šol, povsem pa o vsemogočnem duhovniku-ministru, in vendar je bilo delovanje prvega obsežnejše in rodovitnejše, nego kardinala Richelieu-a. Delo prvega pretrpelo je strašno viхро prevrata ter danes napreduje in vzrašča skoro čudesno. In zakaj? Ker je bilo delo Vincencijevo zasajeno kakor seme goršično v rodovitno polje socialnega življenja. V priprostem duhovniku Vincenciju Pavlanskem je bil založen takorekoč krščanski socializem.

Čudna je osoda tega svetnika.

In ta reformator socialnega življenja pohajal je iz kmetkega stanú. Sin kmetiča, vse svoje žive dni (85 let) vedno priprost, in kakor je sam o sebi pravil, neukreten in grešen, ko so učenjaki, državniki in ministri v kraljevem sovetu (Ludovika XIII.) s svojim razumom dospeli do konca, bil je v najvažnejših zadevah kraljev svetovalec.

Dóba, v koji je sv. Vincencij živel (1576 do 1661), bila je na Francoskem strastna. Iz Nemčije in Švice prodiral je bojeviti protestantizem, kojemu so sledile krute, skoro stoletne občanske vojske. Kraljevi dvor je bil po rodbinskih bojih, upornosti ničemernega plemstva in prostopašnim življenjem izpodkopan. Učenjakov spori ovirali so vse cerkveno življenje, in konečno je nevzorno življenje mnogih prelatov in svečnikov spravilo in pritiralo cerkev na Francoskem do skrajne pogube.

Ljud je pa zdihoval in ječal v skoro nečloveški odvisnosti in je postal popolnem nebržen in mrtev za blažnejše čute. In baš v tej najstrašnejši dóbi od leta 1610. pričelo se je, kakor bi rekli dandanašnje, krščansko socialno delovanje duhovnika Vincencija.

Znano je, da je iz njegovih rók prejelo uboštvo nad 1,200.000 luisdorov. In kakor se je nekaj ponašal Pompej, da iz zemlje pritepta legijone, istotako mogel se je ponašati duhovnik Vincencij po pravici, da čara iz zemlje društva v olajšanje bédó in povzdigo krščanskega socialnega življenja. Prostora nam primanjkuje, da bi naveli vsa dobrodela društva in zavode, koje je sv. Vincencij bodisi založil, ali pojemajoča znova probudil.

Sv. Vincencij stoji v dóbi naši in je povsem mož dóbe naše. Borba v cerkvenem življenji, ki se

je pričela z novodobno državno onipotenco, sveto cerkev po protestantovskem uzoru vkovati v birokratske okove, nadaljuje se iz sedemnajstega stoletja do našega veka z večjimi ali manjšimi premembami in presledki, in sicer z vspehi, kakor se vé in more duhovščina oprostiti teh okovov. To je bil galikanizem na Francoskem, drugo pa je joze-finizem pri nas.

To pa moramo omeniti, da se je francoska duhovščina — hvala sv. Vincenciju, koji je, da se med duhovščino ohrani cerkveni duh, založil veliko semenišče — in samostan za misijonarje, početkom revolucije 1790. leta v ogromni svoji večini osvedočila kot junaški bojovnik!

Kjer je rajši, kakor na Francoskem, nad 50.000 duhovnikov trpelo in prenašalo vse nadloge in muke pregnanstva in jih na tisoče krvavelo pod guillotino ter bilo utopljenih v reki Loir-i, ker niso hoteli prisezati na civilno konstitucijo svečenistva, ondi ta duhovščina, kakor trdijo liberalci in židje, ni mogla biti pôdla.

Ime sv. Vincencija imenuje se v zadnjem času često tudi pri nas. Pod tem imenom jako blagodarno deluje društvo sv. Vincencija, koje ima jutri zvečer svoj občni zbor v prostorih katoliškega društva, in njega konference zlasti po Ljubljani. Priobčili smo ta članek nalašč v to svrhu in osvetlili krščansko socialno delovanje sv. Vincencija; iskrena želja naša je, naj se tudi pri nas delovanje svetega Vincencija po vzgledu sv. patrona vspešno in plodonosno razširja. Istina je: Človeške roke — kakor pravi kralj Lear — smrdé po umrjočnosti, a tudi po hibah umrjočih, in ravno radi tega mora imeti tako vzvišeno društvo uprte oči svoje v zrelo popolnosti svojega ustanovnika.

Toda tudi duhovščini naši je vzvišeni vzgled krščansko socialnega življenja sv. Vincencij. Nastala je dóba, ko ljudstvo mlačno obiskuje duhovnika v cerkvi. Kakor so že za dóbe sv. Vincencija velikaši in omikanci postali gledé vere nebržni in jenjali hoditi v cerkev, k večjemu katerikrat za parado, tako in še slabše dogaja se dandanes. Ljudstvo se

LISTEK.

Družba sv. Mohora v ljubljanski škofiji.

Kot vesten statistik moram zopet letos poročati o stanji družbe sv. Mohora v ljubljanski škofiji. Lansko leto je štela družba v ljubljanski škofiji 16.666, letos 18.209 udov, tedaj 1543 novih. Leta 1888. je bilo povprečno število udov v odstotkih 3·0%, letos pa je poskočilo na 3·3%. Opomniti moram zopet, da ljubljanski šematizem šteje še zmiraj 93.000 prebivalcev več, kot jih je v resnici; vendar sem se moral ozirati na ta previsoka števila, ker pri posamnih farah ni drugače mogoče. Želeti bi bilo, da bi vsi farni predstojniki število duš popravili, da bi se vjemalo z dejanskimi razmerami, kar bi bilo zlasti lahko mogoče pri prihodnjem popisu ljudstva. Najprej navedem 278 fará, oziroma ekspozitur po vrsti, kolikor štejejo Mohorjanov v odstotkih po razmeri svojega prebivalstva, in sicer v prvem stopcu za letošnje leto, v drugem za lansko leto, da se razvidi, kako so napredovale ali nazadovale.

Nadnormalno in normalno število 3·3% imajo sledeče duhovnije:

I m e	l eta	
	1889	1888
Bevke	20·4	8·6
Soteska	11·6	9·5
Tunjice	9·6	8·7
Rudnik	8·9	9·3
Dražgoše	8·6	7·9
Dovje	8·5	8·6
Gorje	8·2	6·1
Motnik	8·0	8·2
Bohinjska Bela	7·8	3·4
Kokra	7·7	7·4
D. M. v Polji	7·5	6·8
Bova	7·5	7·0
Rudolfovo	7·4	7·4
Velesovo	7·4	7·4
Sv. Gregor	7·1	5·6
Št. Gotard	6·8	6·4
Sostro	6·8	6·5
Zaplana	6·6	2·0
Vojsko	6·5	6·3
Goričica	6·3	6·2
Sela pri Kamniku	6·3	5·0

I m e	l eta	
	1889	1888
Šmartno pri Kranju	6·3	7·8
Češnjice	6·2	4·6
Mavčiče	6·1	5·8
Ježica	6·1	5·3
Sv. Lenart	6·1	5·8
Poddraga	6·0	5·0
Sela pri Trebnjem	6·0	7·1
Lučine	5·9	5·3
Čatež pri Trebnjem	5·7	5·2
Lozice	5·7	4·7
Bohinjska Bistrica	5·6	5·6
Godovič	5·6	5·6
Kranjska gora	5·6	5·2
Koprivnik	5·5	6·4
Peče	5·5	4·5
Čemšenik	5·4	5·1
Dobruče	5·4	5·2
Zasp	5·4	5·4
Bukovšica	5·3	4·5
Javorje pri Litiji	5·3	4·9
Jesenice in sv. Križ	5·3	4·4
Žiri	5·3	3·7

(Dalje sledi.)

rado ogiba cerkvā. Delavec in sluga, ki morata po dnevu in po noči tlačaniti, tedaj ravno oni, o katerih je Kristus rekel, da so bedni in obteženi, ne hodijo več k Njemu, temveč v zakotja, kjer prisluškavajo upornim glasovom.

Kako tu postopati? Pač naravno. Nočejo li ljudje več hoditi k duhovniku v cerkev, mora pa duhovnik iz cerkve hoditi k njim in pričenjati krščansko-socialno življenje. Vse pa, duhovnike in neduhovnike, ki se pečajo s krščanskim socializmom po cerkvenih načelih, kajti ta so edino pravna, iskreno prosimo, naj z besedo in dejanjem podpirajo povsem blagodejno društvo sv. Vincencija in konference njegove v stolnici naši v čast in hvalo sv. Vincencija, v podporo revežem, potomcem našim pa v vzgled!

Leon XIII. in delavci.

I.

Nenavadno mnogi štrajki letošnjega leta, katerih se je udeleževalo na stotisoče delavcev, vzbudili so zopet vsestransko zanimanje za nerešeno delavsko vprašanje; kajti te žalostne prikazni pojasnjujejo, kako silno nezdrave razmere vladajo med delavci in delodajalci. Oglašajo se leto za leto vedno novi ljudski osrečevalci, ki skušajo vsak po svoje odstraniti in zboljšati to nenaravno razmerje. Politiške in narodne stranke se umikajo socialno-gospodarskim strankam in prišlo je v modo, da poslanci pred svojimi volilci večidel razpravljajo svoj narodno-gospodarski program. Z zadovoljnostjo smemo reči, da je Avstrija gledé poskusov za socialno preosnovo med prvimi državami v Evropi. Krščansko-socialna stranka namreč, ki se je v zadnjih letih formalno zasnova na Dunaji, delovala je že po svojih vzbuditeljih desetletja, in novi zakoni, ki so se v tem oziru porodili v državnem zboru na socialnem polju, vspehi so nemali krščanskih socialogov.

Res je sicer, da se je skoro vse odstranilo po administrativnem potu, in da smo v narodno-gospodarskih razmerah ondi, kakor za časa najbujnejše cvetočega liberalizma; toda tega je kriv liberalizem, ki se v avstrijski državni upravi skoro še povsod košati, tega je kriva sedanja zistema, ki se nikakor ločiti ne more od liberalizma. Toda to krščanskih socialistov ne straši, kajti kolikor bolj se blagodejni vpliv novih, posebno delavskih razmer tičočih se zakonov zmanjšuje, ali do cela uničuje po administrativnem potu, toliko živahneje je gibanje katolikov posebno na Dunaji gledé socialnega vprašanja. Temu dokaz so prav posebno razprave dunajskega katoliškega shoda v socialnem odseku; tu so zbrali katoliški socialni preosnovaleci temeljite in praktično vrejene predloge kot sad mnogoletnih študij in praktičnih poskusov. Žal, da se državniki tako malo brigajo za te velevažne razprave.

Posebno zanimanje in izredno skrb razodeva za to vprašanje pri vsaki priliki Leon XIII. Še nam je v spominu, s kako iskrenimi besedami se je zahvalil angleškemu kardinalu Manningu, ker se je temu posrečilo, da je napravil spravo med delodajalci in štrajkujočimi delalci. Posebno jasna priča tej očetovski skrbi papeževi za uboge delalce so pa njegove raznovrstne okrožnice, v katerih se pogosto dotika tudi tega vprašanja ter kliče svetu v spomin, da je to vprašanje mogoče rešiti edino le na krščanski podlagi, ker, kakor pravi v okrožnici z dné 17. septembra 1882, razmere med bogatimi in ubogimi, kar toliko truda prizadeva državnikom, vravnane bodo najbolj le tedaj, ko se utrdi med človeštvom prepričanje, da uboštvo ni sramota, da mora bogatin biti usmiljen, revež pa z usodo svojo zadovoljen; in ker ni rojen ni ta ni oni za te premeuljive zemeljske dobrote, morata si eden s potrpežljivostjo, drugi z radodarnostjo pomagati v nebesa; pravica torej naj bo podlaga razmeri med bogatini in reveži, ljubezen pa naj jo oblažuje.

Kolikor bolj neugodno pa se razvijajo po širnem svetu socialne razmere, toliko večjo skrb razodeva Leon XIII. za trpeče človeštvo. Temu priča je ljubeznjivi sprejem in res očetovski nagovor, s katerim je papež razveselil francoske delalce, ki so prišli dné 20. oktobra v Rim, da pokažejo namestniku Kristusovemu svojo udanost in hvaležnost. Pač lep je bil prizor gledati nad 2000 delavcev zbranih v veliki vatikanski dvorani, med njimi pa sivolasega Leona XIII. kakor očeta med otroki. Ta podoba je živ izraz naloge in pomena, ki ga ima tudi še dandanes katoliška cerkev v obče za vse človeštvo. Nagovor, s katerim je pozdravil kardinal Langenieux

v imenu romarjev papeža, in ogovor Leona XIII. zasložitā kot besede govorjene o pravem času in na pravem mestu, da prvi saj deloma, ogovor papežev pa celoma podamo svojim čitateljem. Krščanstvo, poosebljeno v rimskem papežu, je vsikdar in tudi dandanes popolno umeva in po svojih močéh tudi izpolnjuje važno svojo kulturno nalogo v blagor človeštva.

Tudi ta nagovor potrjuje besede Strossmayerjeve, povzete iz prekrasne njegove zadnje okrožnice o Giordanu Brunu z dné 29. septembra 1889, v kateri pravi biskup o Leonu XIII.: Pisma in nagovori Leona XIII. imajo namen, da svet potrdijo v veri in kreposti krščanski, da ga okrepe proti opasnostim, ki mu danes grozé od dné do dné huje, da vsem razredom v društvih in državah stavijo na dušo, ako se misli do prave luči, do pravega življenja, do prave prosvete in blagoslova, do medsebojne sloge in sporazumljenja, do stalnega miru dospeti ter izogniti se groznemu vseobčnemu boju in klanju, za to ni drugega sredstva, nego da se duh krščanstva in sv. evangelija uvede ne le v osebno, zasebno in družinsko, marveč tudi v javno, društveno, državno in mednarodno življenje, in sicer v popolni meri in vsepovsod, da postane evangelij zakon vseh krščanskih narodov in njih medsebojnih razmer.

Iz hrvatskega sabora.

(Lavrino poročilo.)

(Dalje.)

Ban je odgovarjal po redu vsem govornikom, najpoprej Starčeviću na njegovo pritožbo, da je v Hrvatskej nameščenih toliko tujcev na škodo domačim sinom. Ban je to zanikal, kajti Madjari po njegovem mnenju niso na Hrvatskem tujci, nego domačini. Ali le to mnenje ni pravo. Po zakonu mora znati vsak uradnik na zemljišču hrvatske kraljevine hrvatski, in vendar je znano, da živi pri nas mnogo Madjarov, ki ne znajo in nočejo znati hrvatski. Je li to zakonito? Na to ban ne odgovarja. Zastopniku Pisačiću je odgovoril v pogledu arhivskega vprašanja čisto površno, namreč samo na to, da ni treba veččaka namestiti pri arhivu, ali o kaki povrnitvi pobranih in odnešenih spisov ni niti spomnil. To je namreč način banove polemike, da odgovarja samo na one točke, ki so manje važne, kardinalnih vprašanj pa se vselej ogiblje. Najteže mu je bilo odgovarjati na Amrušev govor. Tukaj je moral upotrebiti vse svoje znanje, ki se je pokazalo pa dokaj plitko. Z druge strani pa si je s svojim prisiljenim humorom in neslanimi dovtipi dal precéj slabo svedočbo o svojih duševnih svojstvih in državniškem talentu. Mnoge njegove enunciacije so presmele ter bi se bile mogle dozdej komaj v hrvatskem saboru slišati. Le pri sedanjí večini je kaj takega mogoče, da se morejo odobravati enunciacije, ki so plod najiskrenejšega madjarskega čuvstva. Sedanji ban sevéda more tako govoriti, ker ima vso moč v svojih rokah. Čudno je pa vendar, da se je mogel izraziti o krajiških šumah, da so zajedničke, kakor tudi železnice, ki so z dohodki teh šum sezidane; saj je dobro poznat manifest našega kralja, ki je te šume podelil krajišnikom za njihove velike zasluge za državo, ne pa Madjarom. Ban oponaša krajišnikom svobodo, katero so dobili, kakor da drugega nič ne trebajo in kakor da se dá le s to svobodo živeti. Čudno se te izjave, kakoršne more samo Madjar izustiti in madjaronska večina odobravati. O konfiskaciji časopisov opozicijskih je dokazal ban, da stoji nad zakonom njegova prevzvišena oseba, po kateri se imajo dotični uradniki ravnati. To je tedaj pravi absolutizem en miniature. Najteže pa se je bilo banu izjaviti o odnošaju med kraljevino hrvatsko in ogersko. Popolnoma zanikati ni mogel, da ima Hrvatska neke attribute države, da tedaj ni prava provincija madjarska, kakor si jo morda sam misli, ali bi bilo nepolitično to javno izreči. Ali zopet pristati na nazore Amrušove o pravi hrvatski državi tudi ni mogel, nego je izumil nekaj tretjega, da je namreč ta odnošaj med Hrvatsko in Ogorsko „sui generis“, nekaj posebnega, pa da znanost za ta odnošaj še ni izumila formule. Po našem mnenju je tudi znanost ne bode našla, kajti odobriti, kar je nasilno in nepravilno, prava znanost ne more nikdar. Kar se tiče pa nazorov očetov sedanje nagodbe, le ti niso niti najmanje merodajni po njegovem mnenju, kajti to so le privatni nazori. Žalibog, da so pri nas dandanes le privatni nazori merodajni in da le ti odločujejo, postave in ugovori nimajo nobene vrednosti.

Hudo so se vznemirili vladni zastopniki, ko jim je očital zastopnik Jakčin, da so dandanes zadovoljni v Hrvatski s sedanjim stanjem samo oni narodni zastopniki, ki dobivajo od ogerske vlade razne koncesije za železnice. Kakor da si posegel v sršenovo gnezdo, vznemirili so se poslanci in predsednik zahteva od poslanca, naj imenuje osebe, katerih se tičejo njegove besede. Ko je pa govornik imenoval kot takega samega predsednika in Miškatovića, bilo je vse razdraženo in še le, ko je zastopnik izjavil, da je to čital v časopisih, se je burno držanje sarnice malo pomirilo, kajti kar se piše po časopisih, to tudi ni vse res. Predsednik se je izjavil, da bi dal zastopnika izključiti iz nekoliko sednic, ko se to ne bi tikalo njegove osebe, premda svečano odbija od sebe kaj takega. Vendar pa je dobil Jakčin kasneje od sabora ukor, ker ni preklical dotičnih besedij. Da je nekaj resnice na tem, kar je povedal Jakčin, to je gotovo, saj je znano, da je dobil zet predsednikov, ki je tudi poslanec, zares koncesijo za odkupovanje zemljišč na novi železnici iz Vinkovcev v Mitrovico; in nedvojbeno je, da je tukaj vpleten sam predsednik kakor tudi drugi poslanci. Ko bi se bil Jakčin malo bolj pripravil, bil bi tej gospódi marsikaj dokazal, kar se ne strinja z dostojanstvom narodnega zastopnika. Ne škodi pa ne, da se je v našem saboru tudi v tem pogledu izpregovorila beseda, ki bode imela sčasoma še važne posledice. (Konec slédi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. decembra.

Notranje dežele.

Češki husitje postajajo vedno strastnejši. Mestni očetje Kutne gore se čutijo jako razžaljene vsled znane besede, da so bili husitje roparji in požigalci. Sodijo namreč, da so njihovi pradedje bili husitje in so vsled znane razprave v deželnem zboru tudi oni kot potomci prizadeti. Pozvali so zaradi tega dr. Riegra, naj jim vrne podeljeno mu častno meščanstvo. Difficile, satyam non scribere! Dr. Rieger je menda dotični kos papirja s prvo pošto odposlal zmedenim mestnim staršim.

Cesar je imenovanje novega **dunajskega župana** že potrdil.

„Pester Lloyd“ je zvedel, da se bo že v kratkem storil prvi resni korak za **vravnanje valute**. Ogorski finančni minister Wekerle bo na dotični dopis avstrijskega finančnega ministra odgovoril z noto ter se izjavil pripravljenega pričeti dotične razprave. Ob enem z odgovorom bo ogorski državni tajnik Lang odpotoval v tej zadevi na Dunaj ter bo osobno z avstrijskim finančnim ministrom določil načela, na podlagi katerih se bodo vršila nadaljna pogajanja.

Naučno ministerstvo pripravlja načrt o dopolnitvi postave gledé kongruje; ta zakon bode ob enem zboljšal in enakomerno vravnal plače cislitvanskih kanonikov.

Hrvatski sabor bo dné 15. t. m. pretrgal zasedanje, katero bo potem zopet otvorjeno sredi meseca januarija.

„Nemzet“, poluurno glasilo **ogerske vlade**, oporeka vesti, da je hrvatski ban grof Khuen-Hederváry potoval v Budimpešto zaradi vstopa v ministerstvo. Zanimivo pri tem je to, da popolnoma molči o drugi časnikarski trditvi, po kateri je osoda Hederváryjeva kot hrvatskega bana v tesni zvezi s slučajnim padcem ogerskega ministerskega predsednika Tisze.

Vnanje države.

Okrožnica o dolžnostih katoličanov, katero je že izgotovil papež **Leon XIII.**, bo izšla začetkom januarija. Zoper imenovanje ruskopoljskih škofov ni nobene ovire več, kajti Izvolski je minole dni došel v Rim s carjevim potrdilom vatikanskih predlogov. — Vatikan je francoskemu veleposlaniku zatrdil, da obravnave z angleškim odposlancem generalom Simmsonom ne nameravajo francoski vpliv v Afriki prikrajsati.

Splošnji **evropski položaj** je jako miroven, kakor že več let ne. To je vspeh Bismarckovega vpliva na ruskega samovladarja. Res, da Rusija še vedno oborožuje, toda nikdo se več ne boji neposredno preteče vojske. Avstrijsko poluurno časopisje je nehale hujskati zaradi Bolgarije, kar je gotovo le na korist naši monarhiji, ki je bila dlje časa pri svojih sosedih vzlic vsej poštenosti v orientni politiki na slabem glasu edino le zaradi pisave — židovskega časopisja.

Predčeraš so se vršili trije veliki zbori **nemških** rudarskih delavcev. Sklenilo se ni še nič konečnoveglavnega gledé splošnjega štrajka. V Gelsenkirchenu se je zbralo 3000, v Dortmundu 4000 in v Essenu 5000 rudarjev; vsi so bili pri volji, počakati do nedelje, ker so jim do tje kaj lastniki rudnikov obljubili, da bodo povsodi dovolili prost vstop k delu onim rudarjem, ki so bili zaradi zadnjega štrajka kaznovani.

Crispi je s svojo trgovinsko politiko nasproti Franciji doživel veliko blamažo. Kakor znano, ustanovil je zoper republiko diferencialne tarife, toda s tem je škodoval v prvi vrsti Italiji sami. Preostalo mu ni končno nič drugega, nego brez obotavljanja umakniti se z dosedanjega stališča ter napominane tarife zopet preklicati. Finančni minister, ki je zbornici predložil dotično poročilo, pravi z veliko odkritosrčnostjo, da je vlada hotela z diferencialnimi tarifi le Francijo preplašiti in jo prisiliti k trgovinski pogodbi. Dne 6. t. m. je vstal v zbornici poslanec iz vladne stranke ter ostro grajal ministerskega predsednika zaradi njegovega Franciji sovražnega postopanja. Crispi je menda tudi pri svojih ožjih somišljenikih in pristaših zgubil vse spoštovanje, kajti do sedaj se mu še ni pripetilo, da bi ga bili napadali celó liberalci.

V Španiji še vedno vre. Liberalni ministerski predsednik Sagasta je pri kraji s svojimi sredstvi ter si ne more opomoči niti z bengaličnim ognjem splošnje volilne pravice. Toda tudi konservativni Cannovas de Castillo si ne vé svetovati. Kraljica je dosedaj kazala veliko previdnost in modrost ter bo zaradi tega skoraj gotovo pozvala na vladno krmilo hrabrega maršala Martinez de Camposa, da tako za brani prevrat na korist — republiko. Francija slednji dogodek težko pričakuje, kajti republikanska Španija bila bi njena naravna zaveznica.

Francoska zbornica je nenavadno mirna. Razgrajšč Ferry je pri volitvi propadel in general Boulanger si še vedno ne upa čez mejo. Ministerstvo Tirardovo čuti, kakó slaba podlaga je ona, na kateri se silno težko vzdržuje, ter je zaradi tega jako previdno in veselo, da se zbornica brez vrišča in razburjenosti bavi s koristnim delom. Jako pa se moti, da je ta tišina trajna; zdi se nam namreč enaka oni pred velikim viharjem. — V Parizu je izbruhnila nalezljiva mrzlica. Kakor poročajo „Eclair“, „Mot d'Ordre“ in „Petit National“, leži že nad štiristo takih bolnikov.

Turčija se je vendar odločila razglasiti splošnje pomiloščenje na **Kreti**, ob enem pa jej obljubila celo vrsto preosnov, ki bodo gotovo pospešile gospodarstveni razvoj tega otoka. Če se pomisli, da je Kreta že skoraj popolnoma samostojna, priznati se mora, da je Turčija storila vse, kar jej je bilo mogoče. Drugo pa je, ali bo Turčija tudi izvršila svoje obljube. Gospodje diplomatje v Carjigradu radi obljubujejo, mož-beseda pa niso vedno.

Kakor javlja **Stanley** iz Zanzibarja, je Eminovo stanje jako nevarno. Pri padcu si je razbil črepijo. Emin leži sedaj v nemški bolnišnici v Bagamoju. Nesreča se je pripetila v Wissmannovi hiši. Vendar pa dr. Parke še vedno upa, da bo bolnik okrevljal, ako bo le bolezen njegova ostala normalna. Stanley se je jako postaral, lasje njegovi so popolnoma sivi in kretanje njegovo težavno. Izmed 700 nosilcev njegove ekspedicije se je vrnilo le 240, ostali so pa pomrli vsled prevelikih težav na potu.

Izvirni dopisi.

Na Gorenjem jezeru v severni Ameriki, 17. novembra 1889. Minoli so vsi Sveti. Otovrej ste hiteli na tisto tiho domovanje, kjer dragi ranjci čakajo velikega dne, kjer kmalu dom bo naš — in vaš. Sprehajali ste se mej gomilami z zelenjem, žalnimi vencami ter trakovi odičenimi. Žalostinke ste prepevali, pošiljali milo izdihujoče prošnje do rajskih višav; ob enem pa prižigali svečice — o! lučice ljubezni, hvaležnosti in upanja! Ali tu ni vse tako! Druge dežele, drugačne tudi šege. Da, meseca listopada prošla nam je polovica. Vše ste obrali Martinovo gos in pokušate cekinastega Ipavca ter iskrega Metličana. — V ovčje kožuhe odeti modrujete sedaj, kako bi bilo prav, da bi vam bil letos vladal Jupiter vinosus mesto imbrozus. Tudi se strahom in trepetom ozirate na okolu, kedaj bo mati Slovenija rodila moža, kateri prežene vse trtne uši, hrošče in rose. — Sedaj ad rem.

Gotovo se še spominjate lanskega poletnega dne, ko sva se prvič pozdravila na čitalniščnem vrtu. Ondi sva sedela v hladni senci in se menila o kozaških pozicijah ob gališki meji, razmotrivala zamotano vprašanje: ali bodo — in kedaj — „turske mule Rajno pile“? Konči pa sva imela še nekaj na muhi, namreč — Ameriko. In obema so se slinice cedile po tej obljubljeni deželi, po kateri se mleko, med in zlato cedi. Pa — evo me! Jaz sem prekobilil tisto velikansko mlako in sedaj tukaj diham in piham. Vi ste ostali lepo doma. Ne pravim, „za pečjo“ ali pa „na bazalčiku“, marveč na bojnem polju. Rad verjamem, da včasih sedete k tisti mizi pod košatim kostanjem, da se otrešete komarjev in muh ter si obrišete pot z vročega čela. Sicer letos ni presedala tolikanj solnčna vročina, pač pa volilna soparica, politične glive in narodne gobe. A tudi to boste preživeli in leta 1892 prijadrali semkaj na svetovno razstavo v Chicago. V tistem času se zopet zlahka osobno kaj pomeniva; sedaj je pa mogoče le pismenim potom. In tukaj imate moje pisemce:

29. septembra kaže evropejska in američanska prakta sv. Mihaela, velikega angelja z vojskovalnim mečem v desnici. Bilo je ravno na nedeljo. Veleimeniten dan za Avstrijane tu živeče. Slovesno bil je namreč blagoslovljen temeljni kamen bodoče slovenske naše cerkve. V „Slovenec“ sporočil sem že enkrat, kako bogata je tukajšnja zemlja na bakreni, železni in drugih rudah. Tu in tam najdeš tudi košček srebra ali zlata. Tisoč in tisoč rok spravlja te grude na beli dan. — Od vseh kotov in delov sveta srečavaš tu ljudi. Tudi Indijana, Finlandca in Kineza vidiš.

Kakor nekelej pri babilonskem stolpu — tako tukaj golčé skoraj vse jezike. Gotovo prostrano polje za kacega strastnega filologa. V kratkem imel bi napolnjeno jezikoslovno svojo torbo. Seve, tudi brez Slovencev tu ne more obstati. Več sto in sto nas je, mnogo Hrvatov, celó Dalmatinec in Črnogorec. Prav različna so tudi veroizpovedanja. So angleških ver, „skački“, „finlandci“, luterani ... in kdo jim vsem imena vé? Ti imajo večje ali manjše svoje cerkve; prostozidarjem služi velikanska palača. Katoliške cerkve do sedaj so tri. Eua angleška, francoska in pa poljska. Naši se dandanes držé „ajerške“ (angleške) katoliške cerkve; popreje en čas so zahajali v poljsko, ali pa kamor se je komu zljubilo in mu je bilo bližje. Vendar povsod so jih nekamo po strani gledali. Živa potreba kazala se je bolj in bolj, da si omislijo svojo hišo božjo. Letos lotili smo se tega dela. Po iskrenih prošnjah dobili smo pri sl. načelnistvu bakrenih jam lep, priličen in ugoden prostor. Blage volje dalo nam je sl. vodstvo dve „loti“ prav zastonj, ležeče v mestu Red-Jacketu na prostranej ulici na oglu in blizu dveh kolodvorov. Prostor sam, pravijo, vreden je med brati 10.000 gld. Ondi smo začeli kopati. Z enim Lahom pogodili smo se za zid. Častno je rešil nalogo svojo. In na sv. Mihaela dan bil je vogelni kamen blagoslovljen ter na svoje mesto vzdian.

Skrbela nas je, da bi Jupiter pluvius veselja ne krhal; kajti deževalo je popreje teden za tednom. Kar se na tisto soboto razjasni. Naši so hiteli v bližnje gozde po mlaje in drugo zelenje; ženske so plele vence: vse je gibalo. Na slavaloke smo déli napise v slovenskem, latinskem, angleškem, nemškem in francoskem jeziku. — Dela imeli smo vsi čez glavo.

Napoči XVI. nedelja pobinkoštna. Jasen, tih, krasen dan. Prvo sv. mašo imel sem ob 9 uri, drugo pa ob 1/2 11 uri. Pri velikej peti službi božji propovedoval sem mej drugim, da se mi zdi, kakor da bi bil na Blejskem jezeru, tako lepo in divno jutro; da, nebo nam je naklonjeno, to je istinito dan, ki ga je Gospod naredil, radujmo in veselimo se ga, to je pravi sv. dan, Najvišjemu v čast, nam pa v slavo in ponos, itd.

Popoldne ob dveh pripeljal je poseben vlak društva iz mest Houghton in Hancock in mnogo družega izbranega občinstva. Sprevod se je pričel od angleške cerkve v Calumetu. Duhovnikov bilo nas je 10 in mil. škof. Kaj ne, nenavadno veliko za ameriške okoliščine! Daleč na okolu povabil sem vsa društva. In udje teh prišli so v svojih uniformah, z meči, sabljami, več Slovencev je jezdarilo na konjih. Bili so Angleži v svoji posebni opravi, Francozi, vzlasti so se skazali Poljaci (Društvo Jana Sobjeskega, sv. Stanislaja in sv. Jožefa). Lahe sem bil pozabil povabiti. Sami so me opozorili na to, storil sem — in prišli so v svojih s petelinovimi peresi nakitenih klobukih. Veličasten sprevod pomikal se je med daljnim špalirjem po prostornih ulicah v mesto Red-Jacket. Gospodje so sedeli v kočijah. Tri godbe so svirale. Zanimanje, radovednost in pa miren, gorak, solnčni jesenski popoldan izvalil je ogromnega sveta na ulice in trge. Vse je bilo na nogah, tekalo, gnetlo se in trlo.

V sila dolgi procesiji dospeli smo do poljske cerkve, ondih se oblekli v cerkvena oblačila in šli peš na dotično mesto. V izdolbeno jamico vogelnega kamna med drugim déli smo tudi nekaj sedanjega denarja ameriškega in cesarskega (nekaj drobiža avstrijskega imel sem jaz še od potovanja), podpise odbornikov z volitvijo farnega patrona, 3 številke „Slovenca“ (od 2., 3. in 4. septembra), 1 „Domo-ljuba“ (od 5. septembra), letošnje „Dolenjske Novice“, 3 številke „Vrtca“ (namreč: od februarja, maja in julija), mnogo nemških, angleških, francoskih in poljskih najnovejših dnevnikov. Tudi sem priložil nekaj koščkov srebrne in bakrene rude. Po dokončanih cerkvenih obredih imeli so mil. škof na-

govor. Bil je ves čas največji red. Kaj tacega je edino le v Ameriki mogoče. Ko sem z govorniškega odra motril nepregledne množice, mislil sem na leto 1888, ko je bil svetli cesar v Ljubljani; spomnil sem se na 25. dan aprila lanskega leta, ko sem občudoval na Markovem trgu vrvenje in gnetenje ljudi. ... In z nova smo se vrnili v poljsko cerkev ter ondih odložili duhovniško obleko. Nato nas je velikodušno pogostil mil. škofa brat blag. gosp. Josip W. Napivalo se je v raznih jezikih. Zvečer smo se pa prijateljski razšli.

Opisali so razni listi ta zanimivi in posebni dan. Enega vam tu priložim (The Calumet and Red Jacket News od 4. oktobra.) Nenavadno lepo jesen imamo. Dan na dan, teden na teden je lepo, gorko in solnčno. Cerkev naša, katere varuh je sv. Jožef, je vže pod streho. Ona bode največja slovenska cerkev v Ameriki. So vže nekatere, kakor v Tower-u, v Minnesoti, pri sv. Štefanu, sv. Antonu, blizu Chicago, a ne tolike. Dolga je 110 angl. črevljev, široka do 50, stolp bo visok 100'. Delamo brzo — prav po ameriški. „O ko bi mogli dobiti „kranjske zvonove, da bi pritrkavali“, slišim marsikoga zdihovati.

Zadnjič so prenesli telesne ostanke pokojnega škofa Friderika Barage v novo katedralno cerkev. Bajé je minolo 20 let, kar je mirno v Gospodu zaspal. Telo je še dobro ohranjeno, oči so se nekoliko le udrle in na ličnih straneh kaže se plesnoba.

Danes popoldne ob 1/4 1. uro je začela brliza neznansko tuliti. Ogenj je nastal blizu mojega stanovanja. Svet je naglo pritiskol. Brizgalnica s soparjem je brzo pogasila. Poljska hiša št. 615 je pogorela. Bili so dobro zavarovani.

Želim Vam vesele božične praznike in ugodnejše novo leto! Pozdrav iz daljne Amerike!

Jožef Zalokar,
misijonar.

Dnevne novice.

(Za uboge sirote postojinskega okraja.) Pri cesar Franc-Jozefovi ustanovi za uboge sirote postojinskega političnega okraja, ustanovljeni po nabranih denarjih v občinah tega okraja ob praznovanju štiridesetletnice slavnega vladanja Njih Veličanstva, razpisuje se za leto 1889 šest mest z darilom po 30 goldinarjev. — Do užitka teh daril imajo pravico v prvi vrsti mladoletne sirote bivših c. kr. vojakov, ki niso bili častniki, in sicer vojakov stalne vojske, oziroma vojnega pomorstva ali deželne brambe, kakor tudi črne vojske, kateri so ali padli v vojni, ali umrli vsled prizadevanja; v drugi vrsti bodo uživale ta darila uboge mladoletne sirote takih vojakov in deželnih brambocev, kateri so umrli v navadni vojaški službi; v tretji vrsti pa uboge mladoletne sirote takih roditeljev, ki so bili sploh v postojinskem okraju pristojni. Ubogim mladoletnim sirotam je prištevati tudi polnoletne sirote, ako so popolnoma nepreskrbljene in ako niso v stanu priskrbeti same sebi živca in vsakdanjih potreb. Prošnje, katerim je dodati po teh določilih potrebne priloge, naj se do 31. dne decembra t. l. vložé pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Postojini.

(Slavistika na visokih pariških šolah.) Slovanskim krogom dobro poznat profesor gosp. Louis Léger je pričel dne 5. t. m. svoja predavanja v „Collège de France“. V četrtek bode predaval o zgodovini slovanske civilizacije na Češkem in o borbi Čehov proti germanizaciji; danes teden bode pa predaval o slovanski etimologiji.

(Umrl) je starosta duhovnikov lavantinske škofije, častni kanonik in župnik pri sv. Petru ob Mariboru, velečast. gosp. Marko Glaser. Čeravno nad 83 let star (bil je rojen 21. aprila 1806), je bil do zadnjega čvrst ter deloval v dušnem pastirstvu. Z njim je šel v grob eden iskrenih prijateljev nepozabnega škofa Slomška. Bog daj dobro vrlému možu!

(Umrl) je včeraj ob 5. uri zvečer č. g. Leopold Albrecht, župnik v Dobu. Ko je bil zjutraj ob 6. uri že napravljen za sv. mašo, pričelo mu je slabo prihajati. Cerkevnik ga je spremil domov, kjer gospod ni mogel več govoriti — zadel ga je mrtvoud. Ko ga je g. duhovni pomočnik deval v sv. olje, bil je še zaveden. — Rodil se je v Idriji 30. dne okt. 1820; v mašnika je bil posvečen 30. dne julija 1844. Zadnjih 22 let je živel kot župnik v Dobu. Naj mu sveti večna luč!

(Umrla) je včeraj popoldne ob 4. uri gospa Roza Rom, roj. Lilek, hišna posestnica na Poljan-

skem nasipu, stara 73 let. Ranjka je bila tiha pa velika dobrotnica revežev, posebno revnih dijakov. N. v m. p.!

(„Matica Slovenska“) razpošilja te dni svojim udom za leto 1889. troje knjig. Prva je „Letopis“, katerega je vredil dr. Lovro Požar. Vsebinska mu je mnogovrstna. Znani pesnik Jožef Cimperman opeva na prvem mestu petindvajsetletnico „Matic Slovenske“. Prof. Rutar opisuje „Prazgodovinske izkopine po Slovenskem“, Janko B. pa „Ženitovanjske običaje Belih Kranjcev“; prof. I. Steklasa je priobčil korenito zgodovinsko razpravo o Herbartu Turjaškemu; V Oblak razpravo o „Starejših slovenskih tekstih“; S. Rutar zgodovinsko črtico o „Kosovem polju“; vodja J. Šubic o „Fotografiji“. G. J. Tomšič nadaljuje slovensko bibliografijo; tajnik E. Lah je opisal odborovo delovanje. Druga knjiga je dr. Fr. Lampeta „Dušeslovje“ 1. zvezek. Tretja knjiga je V. zvezek „Zabavne knjižnice“, in sicer II. del Erjavčevih izbranih spisov.

(Dvorni svetovalec grof Pace) je postal, kakor nam je včeraj poročal brzojav, načelnik deželne vlade v Bukovini, ker se dosedanji deželni predsednik baron Pino zaradi nevarne očesne bolezni bržčas ne bode več vrnil na svoje mesto in je tudi vse svoje pohištvo odposlal na svoje posestvo Kohlhof pri Velikoveci na Koroškem.

(Odposlanstvo poštnih uradnikov,) v kojem so se nahajali oficijali Heppner in Weiss iz Prage, Klemenčič in Antonič iz Trsta in Pattuzzi in Tragan z Dunaja, izročili so v državnem zboru dne 6. t. m. imenom svojih tovarišev dr. Mattušu peticijo z 2231 podpisi, zadevajočo zboljšanje plače, priklade za uniformovanje in ustanovljenje služeb nadoficijalov. Peticijo je dr. Mattuš vsprejel obljubo, da bode te želje priporočil najtopleje generalnemu poročevalcu o proračunu dr. Kathreinu; na to je odposlanstvo vsprejel tudi dr. Kathrein in poročevalec za pošto dvorni svetnik Lienbacher.

(Okrajna bolniška blagajnica ljubljanska.) V dōbi štirih mesecev obolelo je 179 blagajničnih udov, izmed teh 160 moških in 19 ženskih. Umrlo jih je sedem, med temi jedna ženska. Izplačalo se je bolnišnine 979 gld. 12 kr., bolniških oskrbovalnih troškov 193 gld. 20 kr., voznine 15 gld. 48 kr., pogrebščine 88 gld., zdravniških troškov 607 gld., za zdravila 162 gld. 70 kr., za kopelji 6 gld. 60 kr., za teropevnične pripomočke 3 gld. in za obveznino 15 gld. 76 kr., torej vkupe 2070 gld. 86 kr.

(Klub slovenskih biciklistov) bode priredil v soboto 14. decembra v dvorani narodne čitalnice družbinski zabavni večer, ki obeta biti prav zanimiv. Na vspeh je kvartet sl. čitalničnega pevskega zbora, več točk bode izvajal orkester vojaške godbe, žive podobe itd. Natančnejši vspeh o svojem času. Pristop bode dovoljen le povabljenim. Reditelja sta gosp. Milan Leustek in gosp. Ivan Ogorelec.

(V Mokronogu) so pričeli danes sv. misijon. Vodita ga oo. lazarista: g. Karol Heidrich in g. Adolf Pogorelec.

(Dokaz o sposobnosti krčmarske obrti.) Odposlanstvo dunajskih gostilničarjev poslalo je 26. dne novembra t. l. grofu Taaffeju in markizu Bacquemu prošnjo, naj se uvede dokazivost sposobnosti za krčmarsko obrt. V tej peticiji se med drugim navaja: „Ravno gostilniška obrt potrebuje dandanes temeljitega večletnega izobraženja. Prej je bilo seveda kaj lahko biti gostilničar. Gospodarske razmere bile so boljše, narodnosti in veroizpovedanja niso bila nahujskana, delavec in trgovec imela sta zasluge, uradnik manj potrebn in več možnosti in veselja, pohajevati gostilnice, novci so prišli takó v promet. Ti časi so minoli za vselej. Kedor se danes ni priučil gostilniški obrti, sličen je Don Quixotu, ki se bori zoper mline na sapo in poleg škode skupi še posmeh, zajedno pa oškoduje neopravičenim načinom druge vrstnike tega stanu.“ — Oba ministra sta obljubila odposlanstvu, da bode prošnja točno in temeljito uvaževana in to tem bolj, ker se tu gré za preustrojitev, zadevajočo vso državo. Ta peticija bode izročena tudi državnemu zboru.

(O naročnikih — neplačevalcih.) „Katoliške Novine“ v svoji najnovejši številki objavljajo odlomek iz pisma nadškofa Torontskega, ki govori o naročnikih, kateri časnike dobivajo, a istih nečejo plačevati. Mi ponatisnemo samo zadnji stavek, ki pravi: „Človek, koji čita časopis, má z obsahu (obsega) jeho užitek, časopisom týmto (totim) sa vzde-

lava (se vzobrazuje, lika), ale zaň neplatí, prehřešuje sa na majetku (imětu) svého bližného a rovni (jednek) je zlodejovi (hudodelniku).“

(„Rafael“), ali „Nauki in molitve“ za odraslo mladino — je naslov novemu molitveniku iz spretnega peresa našega nabožnega pisatelja gospoda župnika in duhovnega svetovaleca Jos. Kerčona. Namenjena je knjiga zlasti onim dečkom in deklicam, kateri šolo dovršivši stopijo med svet, kjer njih nedolžnemu srečanju zapeljevanje preti od vseh strani. „Rafael“ naj bi tem mladeničem in dekletom bil skrben voditelj skozi nevarno življenje. Na 350 stranéh jako priročne oblike podaje novi molitvenik poleg takim knjigam navadne, a z vednim ozirom na odraslo mladino sestavljene tvarine še lepa, prirčno pisana premišljevanja za vse dni meseca, pa v dveh poglavjih navod: „Česa se ima mladina posebno varovati?“ — in „V čem se mora mladina posebno odlikovati?“ — Vnanjščina knjige dela čast „Katoliški Tiskarni“ in dve prelepi sliki krasite molitvenik: podoba nadangelja Rafaela pa barvani naslovni list. Lično in trpežno vezana knjiga stane v „Katoliški Bukvarni“ v polusnji 60 kr., vsa v usnji 80 kr. in v usnji z zlato obrezo 1 gld. Pač lepo in primerno božično darilo naše mladine!

Telegrami.

Dunaj, 10. decembra. Zbornica poslancev: Vlada predloži cesarsko naredbo z dné 6. oktobra 1889, ki dovoljuje podpore in predplačila po nesrečah prizadetim na Gališkem, v Šleziji in Bukovini, dalje ces. naredbo z dné 29. oktobra 1889, ki dovoljuje podporo preplavljenim na Tirolskem in Koroškem; postavni načrt o napravi drugega natirja mej Krakovom in Přemislom ter Přemislom in Lvovom; dopis finančnega ministra o osrednjem računskem zaključku 1888.

Dunaj, 10. decembra. Pesnik Anzengruber je umrl.

Sofija, 10. decembra. Sobranje je z veliko večino pogodbo o posojilu 30 milijonov potrdilo.

Frankobrod ob Meni, 10. decembra. Pri slavnostnem obedu je cesar na nadžupanovo napitnico odgovoril: Prepričan sem se, kakov sad so rodila leta, v katerih so se moji predniki trudili, da ohranijo mir. Bog bo dal, da bodo tudi moje dotične težnje enako uspešne.

Pariz, 9. decembra. Zbornica je Joffrinovo izvolitev proglasila za veljavno.

Pariz, 10. decembra. Nekateri boulangistiški odbori predlagajo protestne shode zoper potrditev Joffrinove izvolitve.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mil.
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.		741.6	-5.2	sl. svzh.	oblačno	
9. u. pop.		740.5	-2.2	*	"	0.00
9. u. zveč.		739.9	-3.3	"	"	

Srednja temperatura -3.6° za 3.1° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

10. decembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gld. 85 kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16 %	86 " 45 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	107 " 85 "
Papirna renta, davka prosta	100 " 80 "
Akcije avstr.-ogerske banke	921 " — "
Kreditne akcije	317 " 50 "
London	117 " 75 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 35 "
Cesarski cekini	5 " 61 "
Nemške marke	57 " 77 1/2 "

Umrli so:

8. decembra. Marija Poljanšek, pleskarjeva žena, 73 let, Breg 18, pljučenica.

V bolnišnici:

4. decembra. Marija Kos, gostija, 72 let, pljučni edem. — Jurij Janko, usnjar, 57 let, jetika.

Pevci, učitelji, pridigarji ohranijo si bijo katranove pastile lekarja Piccoli-ja v Ljubljani. Škatljica 25 kr. Vnanja naročila izvršujejo se z obratno pošto. (2)

ZA ZIMO!!!

Preč. duhovščini, p. n. g. zdravnikom, logarjem, tovarniškim uradnikom, oskrbnikom in vsakateremu

v varstvo zoper prehlajenje

najbolje priporočeno:

1 trikot-flanelen telovnik in 1 take spodnje hlače skupaj gld. 2.75
isto za gospe " 3.—
otroška spodnja obleka " 1 do 1.50.

Naročbe posreduje I. avstrijska trgovska nazn. novalnica v Brnu. (30-26)
(I. oester. Handels- u. Auskunfts-Bureau Brünn.)

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvi v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano realno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupe so oljnathe barve v ploščevinastih pušicah (Bleibbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah. (18)

Cenike na zahtevanje.



Izhaja po jedenkrat na mesec.

DOM in SVET



Za celo leto 2 gl. Za pol leta 1 gl.

ZABAVI IN POUKU.

ZABAVI IN POUKU.

Katoliška Tiskarna

priporočila raznovrstne vizitnice po nižji ceni.

Zobolek, prašek in pasta za zobe

preč. oo. Benediktincev

opatiye Soulae (Gironde).

Dom MAGUELONNE, pripor.

Največje odlikovanje: dve zlati svetinji: Bruselj 1880, London 1884.

Iznajdeno leta 1373 po priporji Pierre Boursaud.

Vsakdanja raba zoboleka oo.

Benediktincev (po nekoliko kapljic na vodi) ozdravi in zabrani gnjilobo zob, jih obeli in utrjuje; okrepcuje in popolno ozdravi celjusti.

Zares močno ustrezemo našim p. n. citateljem, opozorjé na to starodavno ter prekoristno iznajdbo — najboljši in edini lek proti zobobolu.

Tvrška **SEGUIN** Bordeaux (Francija)

rue Croix de Seguey 106 & 108.

Ustanovljena leta 1807.

Dobiva se v vsi lekarnah in prodajalnicah dišav. (16)